

Lektionsplanering: Introduktion till kartor

Årskurs: Årskurs 4

Ämne: Geografi

Tema: Introduktion till kartor

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Eleverna ska få kunskap om och förståelse för kartor som representationsform och sätt att förstå och orientera sig i sin omvärld.

Betygskriterium (E)

Eleven kan helt eller delvis beskriva och använda kartor för att orientera sig.

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till kartor (10 min)

- Inled lektionen med att fråga eleverna vad de vet om kartor.
- Visa exempel på olika typer av kartor (fysiska, politiska, tematiska).
- Förklara kartors syfte och användning i vardagen.
- Diskutera varför det är viktigt att förstå kartor.

2. Kartans delar (15 min)

- Presentera och förklara de olika delarna av en karta: legender, skala och kompassros.
- Använd en stor karta som exempel och pekar ut dessa delar.
- Ge möjlighet för eleverna att ställa frågor för att säkerställa förståelse.

3. Gruppdiskussion (10 min)

- Dela in eleverna i små grupper.
- Låt dem diskutera i grupper om hur de använder kartor i sina liv (t.ex. vid resor, spel eller i skolan).
- Be varje grupp att dela med sig av sina tankar med klassen.

4. Avslutning och reflektion (15 min)

- Sammanfatta lektionen och diskutera hur kartor hjälper oss i våra liv.
- Fråga eleverna om de lärde sig något nytt och vad de tycker är mest intressant med kartor.
- Ge eleverna en kort hemuppgift om att observera och dokumentera hur de har sett kartor användas under veckan.

Ämnesinnehåll

- **Kartans funktion:** Kartor används för att navigera och förstå geografiska platser.
- **Olika karttyper:** Genom att känna till olika typer av kartor kan eleverna förstå olika perspektiv i geografi.
- **Kartans delar:** Att veta vad olika delar av en karta betyder är grundläggande för att kunna läsa och använda kartor effektivt.
- **Användning av kartor:** Kartor används i många aspekter av liv, som att planera resor, gå på utflykter och leka spel.
- **Teknikens roll:** Hur digitala kartor (GPS, Google Maps) har förändrat sättet vi interagerar med kartor.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Karta	En visuell representation av ett område eller en plats.	Kommer från latin "charta", vilket betyder "papper".
Legend	En nyckel som förklarar symbolerna som används på en karta.	Härstammar från latin "legenda", som betyder "det som ska läsas".
Kompass	Ett verktyg som visar väderstrecken på en karta.	Kommer från italienska "compasso", vilket betyder "att mäta".
Skala	Anger förhållandet mellan avstånd på en karta och verkligheten.	Kommer från latin "scala", vilket betyder "steg" eller "skala".

Diskussionsfrågor

1. Hur skulle världen se ut utan kartor, tror du?
2. Vilka situationer i ditt liv har du använt kartor? Ge exempel.
3. Vad tycker ni är mest intressant med kartor som ni lärt er idag?

Aktivitet

Eleverna får i uppgift att skapa en enkel karta över sitt klassrum. De ska inkludera viktiga punkter, som dörrar, fönster, och deras platser (bänkar). När kartan är klar, ska de förklara sina val av symboler och varför de har placerat dem där. Detta ska främja deras förståelse för kartor och dess uppbyggnad.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad är en karta?	En visuell representation av ett område.
Nämn två olika typer av kartor.	Fysiska och politiska kartor.
Vad är en legend?	En nyckel som förklarar kartens symboler.
Vad används en kompass till?	För att visa väderstrecken.
Hur stor kan en skala på en karta vara?	Till exempel 1:100 000.
Vilken del av kartan visar riktning?	Kompassrosen.
Varför är kartor viktiga?	De hjälper oss att orientera oss.
Hur kan kartor användas i ditt liv?	Till exempel vid resor eller spel.

Hemuppgift

Eleverna ska observera och dokumentera minst tre olika användningar av kartor under veckan. De kan till exempel notera om de såg någon använda en karta i en tidning, på en webbsida, eller om de själva använde en karta. Denna observation ska skrivas ner i en A4-sida.

Citat

“Kartor är skisser av världen, men de är också en väg till den.” – Michael J. P. Hall

Detta citat knyter an till lektionen då det illustrerar hur kartor inte bara är representationer, utan även verktyg för att hjälpa oss att förstå och navigera i vår omvärld.

Tags: [Lektion](#)